

Pregled aktualnih odluka Suda Europske unije za drugu polovinu 2016.

Pripremila: Marija Jovanović, Sveučilište Oxford

Sudska praksa Suda Europske unije^[48] dostupna je putem zvanične internetske stranice koja omogućava pretraživanje predmeta pred sva tri suda od 1997. godine nadalje.^[49] Sažeci novih presuda Europskog suda objavljuju se u Službenom listu EU (serija C) kao i na stranici samog Suda u rubrici 'Priopćenja za tiska' (**Press Releases**).

U nastavku slijedi pregled odabranih odluka koje je Sud donio tijekom druge polovine 2016. godine.^[50] Sve presude su dostupne na hrvatskom jeziku na službenoj stranici Suda EU.^[51]

U presudi po predmetu **C-494/15 (Tommy Hilfiger Licensing LLC and Others v Delta Center a.s.)** od 7. srpnja 2016. godine, Europski Sud je ustanovio da se upravitelj fizičkog prostora tržnice može prisiliti da zaustavi povrede koje trgovci čine u odnosu na žigove.

U konkretnom predmetu, Delta Center je zakupnik prostora tržnice (Praška tržnica) koji daje u podzakup trgovcima različita prodajna mjesta koja se nalaze u tom prostoru. Proizvođači i distributeri proizvoda zaštićenih žigom utvrdili su da su se krivotvorine njihovih proizvoda prodavale na praškoj tržnici. Pozivajući se na raniju presudu u predmetu L'Oréal,^[52] nositelji žigova smatrali su da se upravitelja fizičkog prostora tržnice može sudskim putem prisiliti da zaustavi povrede koje trgovci čine u odnosu na žigove i poduzme mjere za sprječavanje novih povreda na osnovu Direktive o intelektualnom vlasništvu^[53], koja omogućava nositeljima žigova da zatraže sudsku zaštitu protiv posrednika čije usluge koristi treća stranka za povredu njihovih žigova.

Sud je utvrdio da subjekt koji trećima pruža uslugu zakupa ili podzakupa mjesta na prostoru tržnice i tako nudi tim trećima da tamo prodaju robu kojom je počinjena povreda, treba kvalificirati kao „posrednika“ u smislu Direktive te se upravitelja fizičkog prostora tržnice može prisiliti da zaustavi

[48] Sud EU (*Court of Justice of the European Union*) obuhvaća: Sud (Court of Justice) – često se naziva i Europski sud (*European Court of Justice - ECJ*); Opći sud (*General Court*) – raniji naziv: Sud prvog stepena (*Court of First Instance - CFI*), osnovan 1988. godine; Sud za službenike EU-a (*Civil Service Tribunal - CCT*), osnovan 2004. godine. Pojam „sudska praksa“ odnosi se na sve odluke. Predmeti pred Europskim sudom nose oznaku “C” (recimo C-362/14), predmeti pred Općim sudom oznaku “T”, a predmeti pred Sudom za službenike EU-a oznaku “F”. Predmeti koji datiraju od prije 1989. imaju samo broj, ne i slovo kojim se od te godine označava sud na kojem se predmet vodi.

[49] Tekstovi starijih presuda dostupni su jedino putem popisa prema broju predmeta (Numerical Access) http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_7045/.

[50] Većina odabranih presuda je usvojena po proceduri prethodnog postupka koji omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

[51] Za ovaj pregled su korišteni službeni prevodi i saopštenja za javnost sa službene stranice Suda EU http://curia.europa.eu/jcms/jcms/Jo2_16799/.

[52] Presuda Suda C-324/09 (*L'Oréal i dr.*) od 12. srpnja 2011. godine.

[53] Direktiva 2004/48/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o provedbi prava intelektualnog vlasništva (SL L 157, str. 45 i ispravak SL L 195, str. 16), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17, svezak 2, str. 74.).

povrede koje trgovci čine u odnosu na žigove i poduzme mjere za sprječavanje novih povreda. Od njega se ne može zahtijevati da obavlja sveobuhvatni i trajni nadzor svojih klijenata, ali se može prisiliti da poduzme mjere koje doprinose sprječavanju daljnjih istovrsnih povreda od strane istog trgovca. Sudski nalozi izdani u tom smislu moraju osigurati ravnotežu između zaštite intelektualnog vlasništva i nepostojanja zapreka legitimnoj trgovini.

U predmetu **C-294/16 PPU (JZ v Prokuratura Rejonowa Łódź–Śródmieście)** Europski Sud je presudom od 28. srpnja 2016. godine utvrdio da je država članica koja je izdala europski uhidbeni nalog dužna ispitati, u svrhe računanja vremena zadržavanja u državi članici izvršenja, imaju li mjere poduzete u odnosu na dotičnu osobu u potonjoj državi učinak oduzimanja slobode.

Presudom Okružnog suda u Łódźu, Poljska, JZ-u je izrečena kazna oduzimanja slobode u trajanju od tri godine i dva mjeseca. Budući da je izmaknuo poljskom pravosuđu, protiv njega je izdan europski uhidbeni nalog na osnovu koga su ga hitila nadležna tijela Ujedinjene Kraljevine. JZ, koji je pušten na slobodu uz plaćanje jamčevine u iznosu od 2.000 funti (GBP), te je bio podvrgnut obvezi zadržavanja na adresi koju je naveo između 22 sata i 7 sati ujutro, a ta je obveza bila popraćena elektroničkim nadzorom. Osim toga JZ je imao obvezu javljati se policijskoj postaji, nije smio zahtijevati izdavanje dokumenata koji bi mu omogućili putovanje u inozemstvo i bio je dužan neprestano imati uz sebe uključen i napunjen mobilni telefon. Te su se mjere primjenjivale do trenutka kada je dotični predan poljskim nadležnim tijelima. Pozivajući se na Okvirnu odluku o Europskom uhidbenom nalogu,^[54] koja među ostalim predviđa da država članica koja izdaje europski uhidbeni nalog oduzima ukupno vrijeme zadržavanja na temelju izvršenja europskog uhidbenog naloga od ukupnog vremena oduzimanja slobode koje mora biti izvršeno u toj državi na temelju zatvorske kazne ili mjere oduzimanja slobode, JZ je od poljskog Suda zahtijevao da se vrijeme koje je proveo u kućnom pritvoru u Ujedinjenoj Kraljevini i bio podvrgnut elektroničkom nadzoru uračuna u kaznu oduzimanja slobode koja mu je izrečena u Poljskoj.

U svojoj presudi Europski Sud je najprije istaknuo je da se obvezom oduzimanja vremena zadržavanja na temelju izvršenja europskog uhidbenog naloga nastoji ostvariti opći cilj poštovanja temeljnih prava, uz očuvanje prava na slobodu dotične osobe i korisnog učinka načela proporcionalnosti u izvršavanju kazni. Ovim se jamči da dotična osoba u konačnici neće biti zadržavana u ukupnom trajanju koje premašuje trajanje kazne oduzimanja slobode koja joj je bila izrečena u državi članici koja izdaje nalog.

Nadalje, naveo da je pojam „zadržavanje“ iz Okvirne odluke autonoman pojam prava Unije koji treba ujednačeno tumačiti na cijelom njezinu području. Pojam „zadržavanje“, u smislu okvirne odluke ne predstavlja ograničavajuću mjeru, nego mjeru oduzimanja slobode i odnosi se, osim zatvaranja, na svaku drugu mjeru ili skupinu mjera naloženih dotičnoj osobi, koje zbog svoje vrste, trajanja, učinaka i načina izvršenja lišavaju dotičnu osobu njezine slobode na način koji se može usporediti sa zatvaranjem. Posljedično, sudsko tijelo države članice koja izdaje europski uhidbeni nalog mora ispitati treba li mjere poduzete u odnosu na dotičnu osobu u državi članici izvršenja smatrati oduzimanjem slobode i predstavljaju li one stoga „zadržavanje“. U predmetnom slučaju, iako mjere poduzete u Ujedinjenoj Kraljevini protiv JZ-a doista ograničavaju njegovu slobodu kretanja, one načelno ipak nisu toliko ograničavajuće da bi imale učinak oduzimanja slobode i stoga bi se kvalificirale kao „zadržavanje“ u smislu te okvirne odluke.

[54] Okvirna odluka Vijeća od 13. lipnja 2002. o Europskom uhidbenom nalogu i postupcima predaje između država članica (2002/584/PUP) (SL 2002., L 190, str. 1), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19, svezak 3, str. 83).

Budući da je okvirna odluka ograničena na nalažanje minimalne razine zaštite temeljnih prava osobe na koju se odnosi europski uhiđbeni nalog, sudsko tijelo države članice izdavateljice naloga može na osnovu nacionalnog prava oduzeti od ukupnog trajanja oduzimanja slobode ukupno razdoblje ili dio razdoblja u kojem je ta osoba u državi članici izvršenja bila predmetom mjera koje ne podrazumijevaju oduzimanje slobode nego njezino ograničavanje.

U predmetu **C-582/14 (Patrick Breyer v Bundesrepublik Deutschland)** od 19. listopada 2016. godine Europski Sud je zauzeo stanovište da operator internetske stranice može imati legitiman interes za pohranjivanje određenih osobnih podataka posjetitelja radi obrane od kibernetičkih napada.

Patrick Breyer je zatražio od njemačkih sudova da onemogući internetske stranice njemačkih saveznih institucija koje on posjećuje da registriraju i pohranjuju njegove adrese internetskog protokola (IP adrese).^[55] Te institucije registriraju i pohranjuju, uz datum i vrijeme posjeta, i IP adrese posjetitelja radi sprečavanja kibernetičkih napada i omogućavanja kaznenih postupaka.

Njemački Savezni vrhovni sud obratio se Europskom Sudu sa pitanjem je li i „dinamične“ IP adrese predstavljaju osobni podatak i uživaju li zaštitu predviđenu za takve podatke. Dinamična IP adresa je IP adresa koja se mijenja prilikom svakog novog povezivanja na internet. Za razliku od statičnih IP adresa, jedino pružatelj internetskog pristupa P. Breyera raspolaže dodatnim informacijama potrebnima za njegovu identifikaciju.

Nadalje, Bundesgerichtshof želi znati mora li operator internetske stranice, barem načelno, imati mogućnost prikupljanja i kasnijeg korištenja osobnim podacima posjetitelja kako bi osigurao normalno funkcioniranje svoje stranice. U tom smislu navodi da većina njemačke doktrine tumači njemačke propise u tom području na način da te podatke treba pobrisati nakon sesije posjeta, osim ako su potrebni za obračun usluga.

Europski Sud je utvrdio najprije, da dinamična IP adresa koju registrira operator internetske stranice (u ovom slučaju njemačke savezne institucije) prilikom posjeta njegovoj internetskoj stranici dostupnoj javnosti predstavlja osobni podatak^[56], ako taj operator raspolaže pravnim sredstvima koji mu omogućuju identifikaciju posjetitelja pomoću dodatnih informacija kojima raspolaže pružatelj internetskog pristupa tog posjetitelja. Sud navodi da u Njemačkoj postoje pravni putevi koji operatoru internetske stranice omogućuju da se obrati, osobito u slučaju kibernetičkih napada, nadležnom tijelu kako bi ono poduzelo potrebne korake za dobivanje tih informacija od pružatelja internetskog pristupa i za pokretanje kaznenih postupaka.

Kao drugo, Sud odgovara da se pravu Unije protivi propis države članice u skladu s kojim, u nedostatku posjetiteljeve suglasnosti, operator internetske stranice može prikupljati i koristiti se posjetiteljevim osobnim podacima *samo* u mjeri u kojoj su to prikupljanje i korištenje potrebni za omogućavanje i obračunavanje konkretnog korištenja uslugama od strane tog posjetitelja a da cilj osiguranja općeg funkcioniranja tih usluga ne može opravdati korištenje tim podacima nakon sesije njegova posjeta. Naime, Sud podsjeća na to da je prema pravu Unije obrada osobnih podataka zako-

[55] IP adrese su nizovi brojeva koji se dodjeljuju računalima povezanim na internet kako bi se omogućila komunikacija među njima putem te mreže. Kad se posjeti internetska stranica, IP adresa računala koje šalje zahtjev šalje se poslužitelju na kojem se nalazi stranica koja se posjećuje. Ta je komunikacija potrebna kako bi se zatraženi podaci mogli prenijeti na pravilno odredište.

[56] U smislu Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995., L 281, str. 31), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88).

nita, među ostalim, ako je potrebna u svrhe legitimnog interesa koji ima nadzornik ili treća stranka ili stranke kojima se podaci otkrivaju, osim kada su ti podaci podređeni interesu ili temeljnim pravima i slobodama osobe o kojoj je riječ. Njemački propisi, kako ih većinom tumači doktrina, smanjuju doseg tog načela, isključujući mogućnost da cilj osiguranja općeg funkcioniranja internetskog medija bude predmet odvagivanja s interesom ili temeljnim pravima i slobodama tog posjetitelja. U tom kontekstu Sud naglašava da njemačke savezne službe koje pružaju usluge internetskih medija mogu imati legitiman interes za jamčenje, nakon svakog konkretnog korištenja njihovim internet-skim stranicama dostupnima javnosti, nastavka funkcioniranja svojih stranica.

U predmetu **C-554/14** (*Atanas Ognjanov v Sofijska gradska prokuratura*) Europski Sud je presudom od 8. studenoga 2016. godine utvrdio da se kazna zatvora osobe lišene slobode ne može se smanjiti, prilikom njezina transfera iz jedne države članice u drugu, s obzirom na razdoblje rada koji je ona obavljala u zatvoru u prvoj državi članici ako potonja država, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, nije na taj način smanjila kaznu.

Atanas Ognjanov, bugarski državljanin, osuđen je u Danskoj na kaznu zatvora od 15 godina za ubojstvo i tešku krađu gdje je odslužio dio kazne prije nego što je transferiran u zatvor u Bugarskoj. U jednom periodu služenja kazne u Danskoj Ognjanov je radio. Bugarsko pravo propisuje da se rad osuđene osobe uzima u obzir za potrebe smanjenja trajanja kazne na način da dva radna dana vrijede kao tri dana oduzimanja slobode. Bugarski Vrhovni kasacijski sud smatra da se to pravilo bugarskog prava primjenjuje i u situaciji u kojoj je osuđena osoba obavljala rad tijekom oduzimanja slobode u državi članici koja nije Bugarska prije nego što je transferirana u Bugarsku kako bi tamo odslužila preostali dio kazne. Međutim, za potrebe transfera A. Ognjanova u Bugarsku, danska su tijela izričito navela da danski zakon ne dopušta smanjenje kazne zatvora zbog rada koji se obavljao tijekom njezina izvršenja. Stoga, Sofijski gradski sud iz Bugarske zahtjeva od Europskog Suda da se izjasni je li u skladu s pravom Unije nacionalno pravilo kojim se država članica izvršiteljica naloga, u ovom slučaju Bugarska, ovlašćuje da osuđenoj osobi smanji kaznu zbog rada koji je ta osoba obavljala tijekom oduzimanja slobode u državi članici izdavateljici naloga, u ovom slučaju Danskoj, iako nadležna tijela potonje države nisu u skladu s njezinim pravom smanjila kaznu na taj način.

Okvirna odluka koja uređuje pitanje transfera između dviju država osobe osuđene na kaznu kojom joj se oduzima sloboda^[57] polazi od općeg pravila da se izvršenje kazne uređuje pravom države članice izvršiteljice naloga. Stoga su tijela te države nadležna za odlučivanje o postupcima izvršenja kazne i za određivanje svih s njima povezanih mjera, uključujući osnove za eventualni prijevremeni ili uvjetni otpust. Osim toga, nadležno tijelo države članice izvršiteljice naloga mora oduzeti ukupno razdoblje kazne zatvora koje je već odsluženo u drugoj državi članici (država članica izdavateljica naloga). Međutim, Europski Sud smatra da država članica izvršiteljica naloga ne može retroaktivno svojim pravilima, osobito onima o smanjenju kazni, zamijeniti pravila države članice izdavateljice naloga u pogledu dijela kazne koji je predmetna osoba već odslužila na državnom području države članice izdavateljice naloga. U ovom slučaju danska su tijela izričito navela da danski zakon ne dopušta smanjenje kazne zatvora zbog rada obavljenog tijekom oduzimanja slobode. Zbog toga bugarska tijela ne mogu smanjiti kaznu u odnosu na dio kazne koji je već odslužen u Danskoj.

[57] Okvirna odluka Vijeća 2008/909/PUP od 27. studenoga 2008. o primjeni načela uzajamnog priznavanja presuda u kaznenim predmetima kojima se izriču kazne zatvora ili mjere koje uključuju oduzimanje slobode s ciljem njihova izvršenja u Europskoj uniji (SL 2008., L 327, str. 27), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19, svezak 11, str. 111), kako je izmijenjena Okvirnom odlukom Vijeća 2009/299/PUP od 26. veljače 2009. (SL 2009., L 81, str. 24), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 19., svezak 16, str. 169).

Presudama u predmetima **C-673/13 P** (*Komisija/Stichting Greenpeace Nederland i PAN Europe*) i **C-442/14** (*Bayer CropScience i Stichting De Bijenstichting/College voor de toelating van gewasbeschermingsmiddelen en biociden*) od 23. studenoga 2016. godine, Europski Sud je usvojio stanovište da kada osoba traži pristup dokumentima u području okoliša, pojam „podaci o emisijama u okoliš“ obuhvaća osobito informacije o prirodi i posljedicama ispuštanja pesticida u zrak, vodu, tlo ili na biljke. Zaštita poslovne i industrijske tajne ne može se suprotstaviti otkrivanju takvih podataka. Iako se razlikuju u činjenicama, oba predmeta se odnose na pravo na pristup dokumentima u području okoliša.

Svojim dvjema presudama Europski Sud pojašnjava što treba razumjeti pod „emisije u okoliš“ i „podaci o emisijama u okoliš“ [informacije koje se odnose na emisije u okoliš]^[58] u smislu uredbe primjenjive u predmetu C-673/13 P^[58] i direktive primjenjive u predmetu C-442/14.^[59] U tim dvjema presudama Sud najprije ističe da pojam „emisije u okoliš“ uključuje osobito istjecanja u okoliš proizvoda ili tvari poput sredstava za zaštitu bilja ili biocidnih pripravaka ili aktivnih tvari koje ti proizvodi sadržavaju ako je to istjecanje stvarno ili predvidljivo u uobičajenim ili realnim uvjetima upotrebe. Slijedom toga, taj pojam se pogotovo ne može razlikovati od pojmova „istjecanja/oslobađanja“ i „ispuštanja“ niti se ograničiti na emisije koje potječu iz industrijskih postrojenja, poput tvornica i elektrana, već također obuhvaća emisije koje potječu od prskanja proizvoda, poput sredstva za zaštitu bilja ili biocidnog pripravka, u zrak ili njegove primjene na biljke u vodi ili na tlu. Naime, takva ograničenja ne bi poštovala cilj najšireg mogućeg otkrivanja informacija o okolišu kojemu teže uredba i direktiva.

Sud također potvrđuje da se uredba i direktiva odnose ne samo na informacije koje se tiču stvarnih emisija, to jest emisija koje se stvarno otpuštaju u okoliš prilikom primjene sredstva za zaštitu bilja ili biocidnog pripravka na biljke ili tlo, već i na podatke o predvidljivim emisijama tog proizvoda u okoliš. Sud s druge strane pojašnjava da su iz pojma podataka o emisijama u okoliš isključeni podaci koji se odnose na isključivo hipotetske emisije, poput primjerice podataka izdvojenih iz testiranja čiji je predmet ispitati učinke korištenja doze predmetnog proizvoda ili tvari koja je očito viša od najviše doze za koju je dodijeljeno odobrenje za stavljanje na tržište i koja će se koristiti u praksi.

Sud nadalje precizira da pojam „informacije koje se odnose na okoliš/podaci o emisijama u okoliš“ treba tumačiti na način da obuhvaća ne samo informacije o emisijama kao takvima (odnosno naznake o prirodi, sastavu, količini, datumu i mjestu tih emisija), već i informacije koje javnosti omogućuju da nadzire je li procjena stvarnih ili predvidljivih emisija – na temelju koje je nadležno tijelo odobrilo predmetni proizvod ili tvar – točna, kao i podatke o više ili manje dugoročnim utjecajima tih emisija na okoliš. Taj pojam osobito obuhvaća podatke o ostacima prisutnima u okolišu nakon primjene predmetnog proizvoda i studije o stupnju raznošenja tvari prilikom te primjene, neovisno o tome proizlaze li ti podaci iz terenskih ili poluterenskih studija, laboratorijskih ispitivanja ili translokacijskih studija.

[58] Uredba (EZ) br. 1367/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. rujna 2006. o primjeni odredaba Arhuške konvencije o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša na institucije i tijela Zajednice (SL 2006., L 264, str. 13), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 20, str. 29).

[59] Direktiva 2003/4/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2003. o javnom pristupu informacijama o okolišu i stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 90/313/EEZ (SL 2003., L 41, str. 26), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15, svezak 1, str. 128).

Presudom u spojenim predmetima **C-203/15 (Tele2 Sverige AB/Post-och telestyrelsen) i C-698/15 (Secretary of State for the Home Department/Tom Watson i dr)** od 21. prosinca 2016. godine Europski Sud je ustanovio da države članice ne mogu pružateljima elektroničkih komunikacijskih usluga nametnuti opću obvezu zadržavanja podataka.

U presudi Digital Rights Ireland iz 2014. godine,^[60] Sud je Direktivu o zadržavanju podataka^[61] proglasio nevaljanom zbog toga što njome propisana opća obveza zadržavanja podataka o prometu i lokaciji, koja dovodi do miješanja u temeljna prava na poštovanje privatnog života i zaštitu osobnih podataka, nije bila ograničena na ono što je strogo nužno. Slijedom te presude, Sud je odlučivao o dvama predmetima o općoj obvezi zadržavanja podataka o komunikacijama koja je u Švedskoj i Ujedinjenoj Kraljevini nametnuta pružateljima elektroničkih komunikacijskih usluga, pri čemu je zadržavanje tih podataka bilo propisano direktivom koja je proglašena nevaljanom. Europski Sud je pozvan razjasniti jesu li nacionalna pravila koja pružateljima nameću opću obvezu zadržavanja podataka i koja propisuju pristup nadležnih nacionalnih tijela zadržanim podacima a da, među ostalim, ne ograniče svrhu tog pristupa na borbu protiv teških kaznenih djela i ne podvrgnu pristup prethodnom nadzoru suda ili nezavisnog upravnog tijela, u skladu s pravom Unije (s Direktivom „o privatnosti i elektroničkim komunikacijama”,^[62] tumačenom u vezi s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima^[63]).

Europski Sud je zauzeo stanovište da se pravu Unije protivi opće i neselektivno zadržavanje podataka o prometu i lokaciji, ali da države članice mogu preventivno propisati ciljano zadržavanje tih podataka i to samo u svrhu borbe protiv teških kaznenih djela i pod uvjetom da takvo zadržavanje – kad je riječ o kategorijama podataka koje treba zadržati, predviđenim sredstvima komunikacije, osobama na koje se odnosi i trajanju primijenjenog zadržavanja – bude ograničeno na ono što je strogo nužno. Prema mišljenju Suda, svaki nacionalni propis u tu svrhu mora biti jasan i precizan te mora predvidjeti dostatna jamstva radi zaštite podataka od rizika zlouporabe. U njemu moraju biti naznačene okolnosti i uvjeti pod kojima mjera zadržavanja podataka može biti preventivno donesena, kako bi se zajamčilo da doseg te mjere u praksi bude stvarno ograničen na ono što je strogo nužno. Posebice, takav propis mora se temeljiti na objektivnim elementima koji omogućuju obuhvaćanje osoba čiji podaci mogu otkriti vezu s teškim kaznenim djelima, doprinijeti borbi protiv teških kaznenih djela ili spriječiti ozbiljnu opasnost za javnu sigurnost.

Kad je riječ o pristupu nadležnih nacionalnih tijela zadržanim podacima, Sud potvrđuje da se predmetni nacionalni propis ne može ograničiti na zahtjev da se pristupom ispunjava jedan od ciljeva iz Direktive, čak i ako je taj cilj borba protiv teških kaznenih djela, već također mora predvidjeti materijalne i postupovne uvjete kojima se uređuje pristup nadležnih nacionalnih tijela zadržanim podacima. Taj propis mora se temeljiti na objektivnim kriterijima kako bi definirao okolnosti i uvjete u kojima nadležnim nacionalnim tijelima treba biti odobren pristup podacima. Kad je riječ o cilju

[60] Presuda Suda od 8. travnja 2014., Digital Rights Ireland i Seitlinger i drugi (spojeni predmeti C-293/12 i C-594/12).

[61] Direktiva 2006/24/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 15. ožujka 2006. o zadržavanju podataka dobivenih ili obrađenih u vezi s pružanjem javno dostupnih elektroničkih komunikacijskih usluga ili javnih komunikacijskih mreža i o izmjeni Direktive 2002/58/EZ (SL L 105, str. 54), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13, svezak 50., str. 30).

[62] Direktiva 2002/58/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. srpnja 2002. o obradi osobnih podataka i zaštiti privatnosti u području elektroničkih komunikacija (Direktiva o privatnosti i elektroničkim komunikacijama) (SL L 201, str. 37) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13, svezak 52, str. 111), kako je izmijenjena Direktivom 2009/136/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2009. (SL L 337, str. 11), (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13, svezak 52, str. 224..

[63] Članci 7 i 8 i članak 52 stavak 1 Povelje Europske unije o temeljnim pravima.

borbe protiv kaznenih djela, pristup u načelu može biti odobren samo podacima osoba za koje postoji sumnja da namjeravaju počiniti, čine ili su počinile teško kazneno djelo ili da su na kakav drugi način sudjelovale u tom djelu. Ipak, u posebnim okolnostima, poput onih u kojima terorističke aktivnosti prijete vitalnim interesima nacionalne sigurnosti, obrane ili javne sigurnosti, pristup podacima drugih osoba može se odobriti i kad postoje objektivni elementi koji omogućavaju zaključak da ti podaci u konkretnom slučaju mogu biti stvaran doprinos borbi protiv takvih aktivnosti. Štoviše, Sud smatra da je bitno da pristup zadržanim podacima, osim u hitnom slučaju, bude podvrgnut prethodnom nadzoru suda ili nezavisnog tijela. Nadalje, nadležna nacionalna tijela kojima je odobren pristup zadržanim podacima o tome moraju obavijestiti osobe na koje se zadržavanje odnosi.

Kad je riječ o količini zadržanih podataka, njihovu osjetljivom karakteru i riziku od nezakonitog pristupa tim podacima, nacionalni propis mora odrediti da podaci budu zadržani na području Unije i da budu nepovratno uništeni nakon isteka razdoblja njihova zadržavanja.